

Основні норми трудового законодавства Німеччини – перша інформація для людей, які вимушено втекли з України до Німеччини

Попередні зауваження

<p>Оскільки люди, які вимушено втекли з України, користуються захистом відповідно до так званої «Директиви про масовий приплив» 2001/55/EC від 20 липня 2001 р., держави-члени дозволяють їм працювати як найманими або як самозайнятими працівниками протягом обмеженого періоду захисту. Необхідно зважати на вимоги для дозволу (наприклад, спеціальне навчання).</p>	<p>Як в українському, так і в німецькому трудовому законодавстві є багато нормативних регулювань, наприклад про</p> <ul style="list-style-type: none"> • трудовий договір • тимчасове працевлаштування • випробувальний термін • максимальну тривалість робочого часу • мінімальну відпустку • встановлену законом мінімальну заробітну плату • захист від звільнення та допустимі строки попередження про звільнення.
<p>Проте, в окремих сферах регулювання, німецьке трудове законодавство більшою чи меншою мірою відрізняється від українського. У наведеному нижче списку наведено початковий огляд.</p>	

Трудове законодавство в Україні	Трудове законодавство в Німеччині
<p>Трудовий договір</p> <p>Регулює опис роботи, випробувальний термін (якщо погоджено), а також робочий час і місце роботи. За трудовим договором працівник зобов'язаний виконувати зазначений обсяг роботи, а роботодавець зобов'язаний виплачувати працівникові за це оплату.</p> <p>Трудовий договір може бути укладений в усній або письмовій формі. Кодекс законів про працю України визначає випадки, коли трудовий договір може бути укладений лише в письмовій формі.</p>	<p>Трудовий договір</p> <p>Зміст трудового договору, відповідно до німецького трудового законодавства, значною мірою відповідає трудовому законодавству України.</p> <p>Трудовий договір може бути укладений в усній або письмовій формі. Певний зміст договору, наприклад, про тривалість його дії або про припинення трудових відносин, може бути оформлений лише в письмовій формі. Роботодавець повинен письмово зафіксувати зміст усних домовленостей.</p>
<p>Обмеження терміну дії договору</p> <p>Трудовий договір може бути укладений як на невизначений строк, так і на обмежений строк, якщо з огляду на характер роботи та інші умови, інтереси працівника або виконання конкретної роботи не можна укласти безстроковий трудовий договір.</p>	<p>Обмеження терміну дії договору</p> <p>Трудовий договір допускається на обмежений або безстроковий термін.</p> <p>Для обмеження терміну дії договору необхідна певна причина (наприклад, лише тимчасові завдання), а без об'єктивної причини обмеження терміну дії договору допускається лише протягом двох років.</p>

<p>Випробувальний період</p> <p>Максимум три місяці, у виняткових випадках шість місяців за згодою профспілки. Продовження виконання роботи після випробувального терміну веде до постійної роботи.</p>	<p>Випробувальний період</p> <p>Зазвичай півроку. Продовження роботи після випробувального терміну веде до постійної роботи.</p>
<p>Робочий час</p> <p>40 годин на тиждень. І не більше 36 годин на тиждень для певних працівників (наприклад, віком від 16 до 18 років та працівників, сфера діяльності яких включає діяльність, яка особливо шкідлива для здоров'я).</p> <p>Зазвичай п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними. У виняткових випадках (коли п'ятиденний робочий тиждень є недоречним) можливий шестиденний робочий тиждень з одним вихідним днем.</p>	<p>Робочий час</p> <p>Максимум вісім годин на день і 48 годин на тиждень. У неділю, зазвичай, не працюють, хоча можливі винятки згідно із законом, органом влади чи колективним договором.</p> <p>Робочими днями є понеділок-субота, але часто працюють лише з понеділка по п'ятницю. Залежить від трудового договору чи колективного договору.</p>
<p>Мінімальна погодинна заробітна плата</p> <p>Законодавчо встановлена мінімальна заробітна плата (у 2022 році еквівалент близько 1,21 євро).</p>	<p>Мінімальна погодинна заробітна плата</p> <p>Мінімальна заробітна плата у 2022 році: зараз 9,82 євро, з 1 липня 10,45 євро, з 1 жовтня 12,00 євро (заплановано). Для окремих секторів вища (наприклад, на будівництві).</p>
<p>Мінімальна відпустка</p> <p>24 календарні дні на рік. Можлива додаткова відпустка, наприклад, в особливо шкідливих для здоров'я або фізично важких видах діяльності.</p>	<p>Мінімальна відпустка</p> <p>24 робочі дні на рік (відповідає чотирьом тижням). Додаткова відпустка у разі важкого ступеню інвалідності</p>
<p>Припинення трудових відносин</p> <p>У разі безстрокового трудового договору строк звільнення для працівника: два тижні. У певних випадках звільнення можливе у визначений працівником строк.</p> <p>Звільнення роботодавцем можливе лише за наявності певних причин: наприклад, зміни у процесі виробництва, ліквідації або трансформації на підприємстві, непридатності працівника.</p>	<p>Припинення трудових відносин</p> <p>Строк повідомлення про звільнення чотири тижні (під час випробувального терміну два тижні); при звільненні роботодавцем строк подовжується до семи місяців - залежно від стажу. Можливі відхилення за колективним договором або (лише в окремих випадках) за індивідуальним договором.</p> <p>Звільнення роботодавцем на підприємствах з кількістю працівників від десяти допускається лише за наявності конкретних причин (наприклад, трансформації на підприємстві або закриття підприємства, непридатність працівника).</p>

Запитання чи проблеми? Ми підтримуємо безкоштовно, на багатьох мовах та незалежно від вашого походження: [Берлінський консультативний центр з питань міграції та гідної роботи BEMA \(Berliner Beratungszentrum für Migration und Gute Arbeit BEMA\)](#)